

Bratia a sestry,

otvárame druhú a zároveň prostrednú kapitolu Listu Títovi. Títus najprv dostal inštrukcie ohľadom presbyterov a biskupa. Potom nasledoval všeobecný opis obyvateľov Kréty. Títus mal aj tých, ktorí zblúdili od zdravého učenia, napomínať. Dnes sme počuli usmernenia, ktoré mal Títus sprostredkovať ďalej. Týka sa to starších a mladších mužov, starších a mladších žien a otrokov. Okrem toho tam boli spomenuté aj rodiny s deťmi. Je to pestrá paleta rôznorodých ľudí.

Boh veriacich zjednocuje. Aj napriek našej rôznorodosti môžeme vytvárať jedno spoločenstvo. Zjednocuje nás to, že veríme v Boha a chceme počúvať Jeho slovo. Keby sme sa mali stretávať len na základe našich koníčkov, alebo podľa veku, politických názorov, či hmotného zabezpečenia, mnohí z nás by sa nikdy nestretli. Cirkev netvorí len starší a skúsení ľudia. Už Žalmista napísal: *Ó Hospodine, Pane náš, aké je slávne Tvoje meno na celej zemi! Velebu svoju rozprestrel si nad nebesá. Z úst detí a tých, čo sú pri prsiach, si pevnosť založil proti svojim protivníkom, aby si umlčal nepriateľa i pomstiteľa.* (8, 2-3) Cirkev tvoria starší aj mladší bez ohľadu na vek. Majú tam svoje miesto slobodní aj ženatí, bezdetné páry aj rodiny s deťmi. Vďaka Bohu môžu byť rôzni ľudia zjednotení.

Boh nás vedie k tomu, aby sme sa nad nikoho nepovyšovali. Sme rozdielni v mnohých ohľadoch, a napriek tomu sme si pred Bohom rovní. Svet, v ktorom žijeme, sa mení. V liste sa píše o dobovej situácii, ktorá je dnes už iná. V rímskej ríši existovalo otroctvo. Dnes sa sa hovorí o novodobom otroctve, ale je to niečo iné ako tomu bolo vtedy. Otroci neboli považovaní za ľudí. Boh vedie veriacich k rovnosti. V Liste Filemonovi Pavol nabáda Filemona, aby prijal späť otroka Onezima, ktorý od neho utiekol. Má ho prijať ako milovaného brata. Pavol mal všetky práva rímskeho občana. Filemona prosí, aby Onezima prijal akoby to bol Pavol. (1, 16-17)

Boh nerobí medzi ľuďmi rozdiely. V Liste Rimanom Pavol napísal: *Lebo Boh neuprednostňuje nikoho.* (R 2, 11) Rovnako je napísané už v 5. knihe Mojžišovej: *Lebo Hospodin, váš Boh, je Bohom bohov, Pánom pánov, Bohom veľkým, mocným a hrozným, ktorý nikoho neuprednostňuje a neprijíma úplatky;* (10, 17) V Liste Efezským je majiteľom otrokov napísané toto: *A vy, páni, zaobchádzajte s nimi práve tak; nevyhrážajte sa; ved' viete, že aj ich aj váš Pán je v nebesiach a On nikoho neuprednostňuje!* (6, 9) Boh nás vedie k tomu, aby sme si vážili každého človeka. V jednom liste Pavol dokonca radí, aby sme druhých radšej pokladali za hodnotnejších od seba. (F 2, 3) Pavol nasledoval Ježiša. Zmena nastala v jeho srdci. V spoločnosti nenastala zmena hneď. Trvalo to strašne dlho, kým došlo k zákazu otroctva.

Podobne tomu bolo aj s postavením žien v spoločnosti. Ešte na konci 19. storočia mali ženy volebné právo iba v jednej krajine na svete. Aj to znamenalo iba to, že mohli voliť, ale už nie to, že mohli byť zvolené. Božie slovo nás vedie. Božie slovo pôsobí. Niekedy nemusíme vidieť výsledok. Pavlovi súčasníci možno ani nepomysleli na to, že raz bude otroctvo zakázané. Svet je nedokonalý a je tu veľa nespravodlivosti. Boh je dokonalý a má posledné a rozhodujúce slovo. Boh je nad svetom a nedokážeme Ho vystihnúť. Nie je v našich silách pochopiť Božie pôsobenie. Dôverujeme Bohu, a preto chceme Jeho slovo spoznávať. Možno by sme chceli, aby sa zmeny k lepšiemu udiali hneď. Nemôžeme viac než to, že sa sami budeme držať Božieho slova.

Nedá sa vyhovárať na iných. Môžeme naraziť na kritiku cirkvi. Sú ľudia, ktorí nechcú mať s kresťanstvom nič spoločné, pretože ich odradilo to, že počuli ako niekto veriaci urobil niečo zlé. Hlásiť sa k viere v Ježiša Krista sa nerovná dokonalosti. Nie je to obhajoba toho, keď kresťania nežijú podľa Božieho slova. Len to nemá byť argument proti tomu, aby ľudia boli aktívnymi členmi zboru. Ježiš kritizoval pokrytectvo niektorých farizejov a svojim učeníkom povedal: *Čokoľvek by vám hovorili, konajte a zachovávajú, ale podľa ich skutkov nerobte, lebo hovoria a nekonajú,* (Mt 23, 3)

Nasledovanie Božieho slova vplýva aj na druhých. Staršie ženy mali usmerňovať mladšie. Títus mal byť vzorom pre mladších mužov. Otroci mali byť príkladom pre svojich pánov. Protivníkov to malo zahanbiť a zároveň to malo slúžiť na Božiu slávu.

V prečítanom texte sa až štyrikrát spomína výzva k rozumnosti. Neide o múdrosť, ktorá by sa dala získať vzdelávaním. Ide o spôsob správania. Je to rozumnosť v zmysle uvážlivosti. Navonok sa prejavuje umierneným, zdržanlivým, slušným a cudným správaním. Aj veriaci v Ríme boli k rozumnosti vyzývaní takto: *Lebo mocou milosti, ktorá je mi daná, hovorím každému medzi vami, aby si nemyslel o sebe viac ako treba, ale aby skromne zmýšľal, ako Boh komu udelil mieru viery.* (12, 3)

Boh dáva vieru, a preto sa nemáme čím chváliť. Božie dielo nikto nezastaví. Dá sa to pekne ilustrovať na jednom príbehu z knihy Skutky apoštolov. Keď Ježišovi prví učeníci zvestovali evanjelium, čelili mnohým prekážkam a protivenstvám. Ľudia, ktorí v Ježiša neverili, chceli ich pôsobenie zastaviť. Učiteľ zákona Gamaliel sa zachoval rozumne. Navrhol toto: *Dajte pokoj týmto ľuďom a nechajte ich. Lebo ak je z ľudí táto rada alebo toto dielo, rozpadne sa; ak je však z Boha, nebudete ich môcť zahubiť. Aby sa nedokázalo, že bojujete aj proti Bohu.* (Sk 5, 38-39) Gamaliel sa nesnažil zastaviť ich násilím. Veríme v Boha a naše svedectvo o Bohu má byť doprevádzané láskou a pokojom.

V 1. liste Petrovom je rozumnosť spojená s modlitbou. *Buďte rozvážni a dbajte na modlitby.* (4, 7) Môžeme prosiť Boha, aby nám dal silu byť rozvážni v situáciách, ktoré život prináša. Niekedy môžu prísť také situácie, keď nebudeme vedieť, ako sa zachovať. V náhlivosti môžeme urobiť niečo zlé. Prosme Boha, aby sme vydávali dobré svedectvo o Bohu a boli pre iných dobrým príkladom vo viere rozvážnym a pokorným spôsobom, a to aj vtedy, keď sa nám nič z toho nedostáva. Nie je ľahké odpovedať na zlo dobrom, ale sme k tomu vedení Božím slovom.

Bratia a sestry, spája nás viera v Boha. Boh nás zjednocuje. Pred Božou tvárou sme si všetci rovní. Nechajme sa Božím slovom usmerniť každý vo svojom postavení. Žime na Božiu slávu a budme pre iných dobrým príkladom. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v Liste Rimanom v 15. k. :

„Preto prijímajte sa vospolok, ako nás aj Kristus prijal na oslávenie Boha.“

Pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý ľudský rozum, nech háji a ochraňuje vaše srdcia i vaše mysle v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. Amen.